

Med Ole Sørensen på lejrskole på Bornholm 1968

Ole Sørensen (1955 - 2023) gik på Øster Hornum Skole. I 1968 var han med sin klasse på lejrskole på Bornholm. På turen skrev han, som alle andre i klassen, dagbog om hvad og hvordan han oplevede turen.

Klassen, der tog til Bornholm på lejrskole 1968.

Det er Ole, der står i midterste række til højre ved siden af klasselærer Franz Julius, der ikke var med på lejrskolen. Det var skoleleder Henry Sørensen, Oles far, der var med i stedet.

Kim står i bageste række nr. 3 fra venstre.

Før man tager ud på en rejse, er det dejligt at have lavet en ”kryds-af-liste”, så glemmer man som regel ikke noget. Sådan en havde jeg lavet, da jeg skulle til Bornholm. I den stod: Håndklæder, sæbe, vaskeklud, tandbørste plus tandpasta, kam, neglerenser, skifteundertøj, varmt tøj, praktisk tøj, skiftesko, regnfrakke, sovepose, notesbog, blyant, sygekassenummer. Det var alt, hvad jeg behøvede, eller rettere sagt: Jeg behøvede ikke engang alt det.

Rejseplanen så sådan ud:

Overtur:

Dato	Tog nr.	Afgang	Fra station	Til station	Ankomst	Over
15. 9. 1968	938-56	8.36	Støvring	København K	16.50	Randers, Fredericia
15. 9. 1968	”1866”	23.30	København Havn	Rønne Havn	7.00	
16. 9. 1968	Bil 503	7.20	Rønne Havn	Sandkås	8.15	

Hjemtur:

Dato	Tog nr.	Afgang	Fra station	Til station	Ankomst	Over
19. 9. 1968	Bil 528	20.00	Sandkås	Rønne Havn	21.25	
19. 9. 1968	"1866"	23.00	Rønne Havn	København Havn	7.00	
20. 9. 1968	235-fg 375	10.05	København H	Århus Havn	14.45	Kalundborg
20. 9. 1968	25-937	16.42	Århus H	Støvring	18.49	Randers

Klokken var cirka 8.15, da vi ankom til Støvring Station. Toget ankom cirka 8.35. Rejsen forløb godt indtil vi kom til Vejle, hvor der kom en anden skole på. En gang, da en af dem fra den anden skole gik forbi Peter, slog han ham i maven. Peter rettede sig op og slog igen. Den anden, der var godt polstret, udstødte bare et grynt. Derefter slog han Peter i maven og fortsatte. Det var begyndelsen til en "kupé-fejde". Der blev udvekslet mange bananskræller og spytklatter gennem vinduerne. Vi var dårligst stillede, vor vi skulle kaste fremad, men alligevel fik vi mange fuldræffere sat ind.

Da vi kom til København, skulle vi først hen til drageren med vores ting. Derefter skulle vi i Tivoli. Det var meget skægt. Kim og jeg gik op i sådan en slags hal med automater. Da vi var ved at prøve, om vi kunne få noget ud af en af dem, duede den ikke. Den sprang derimod op, og dernede i bunden lå 4 dejlige 25-ører. Der var bare det ved det, at der var så mange mennesker derinde på det tidspunkt. Derfor lukkede vi lige så stille og gik igen. Så tænkte vi, at hvis vi skulle komme helt på spanden, kunne vi gå op i "Guldgruben", som vi kaldte den. Vi bestemte os derefter at gå hen til mini-stock-car-løbene. Kim gav de to første ture. Han sad selvfølgelig ved rattet. Jeg tør næsten vædde på, at det var den bedste bil vi havde. Så gik vi en lille tur, og efterhånden blev jeg mere og mere enig med mig selv om, at jeg også ville prøve at sidde ved rattet. Derfor gik vi tilbage. Jeg betalte, og vi fik anvist en bil, men det blev den store skandale. Det viste sig, at det var en gammel usammenhængende spand, vi havde fået. Alle de andre kunne med lethed overhale os, med undtagelse af en, eller bilen kunne godt, men chaufføren kunne ikke finde ud af det det. Han kørte ind i os skråt bagfra, så vi kom på tværs af banen. Det standsede al kørsel. Der kom en mand og fik sat os på plads igen, og vi fik at vide, at vi skulle køre ordentligt. Så kørte vi lidt igen. Pludselig hørte vi et brag. Det var den samme bil, der lavede akkurat det samme nummer som før. Så sagde de i højtaleren, at nummer 7 skulle forlade banen, og det var uheldigvis os. Vi tænkte på at gå op og klage, men opgav det igen. Vi gik i stedet op til "Guldgruben" for at få udlignet det tab, vi havde haft ned ved stock-car-banen. Men pludselig dukkede kontrolløren op. Han skulle til at reparere en ved siden af. Vi har nok stået og kigget lidt mærkeligt på ham, for lige pludselig sagde han: "Hvad står i to smarte fyre lige og glør på"? Vi blev lidt befippede, men så sagde jeg: "Øh – den her dur ikke" mens jeg pegede på "Guldgruben". "Nå – jamen det kunne I jo bare have sagt med det samme", sagde han. Så prøvede han den, og da han opdagede, at vi havde ret, gav han Kim en 25-øre. Ellers skete der ikke noget særligt den aften.

Cirka klokken 22.00 gik vi ombord på båden. Vi fik anvist et sted, hvor vi kunne sove. Den første tid kunne vi ikke sove, så vi gik en del rundt. 23.30 sejlede vi. Kim og jeg lagde os ind under et bord. Det var bare kun ham, der kunne sove, for først faldt han i søvn, og så i søvne blev han ved med at presse mig mere og mere sammen, indtil han havde den stilling, han ville have.

Her er skibet, vi sejlede over med

Vi sejlede i havn cirka klokken 7.00. Rutebilen gik fuldstændig efter planen. Vi fik anvist vore værelser straks vi kom til pensionatet, hvor vi skulle bo. Det hed "Det hvide Hus", og det var et herligt sted. Den eneste fejl der var, var at sengene knirkede noget så grusomt.

1. dag

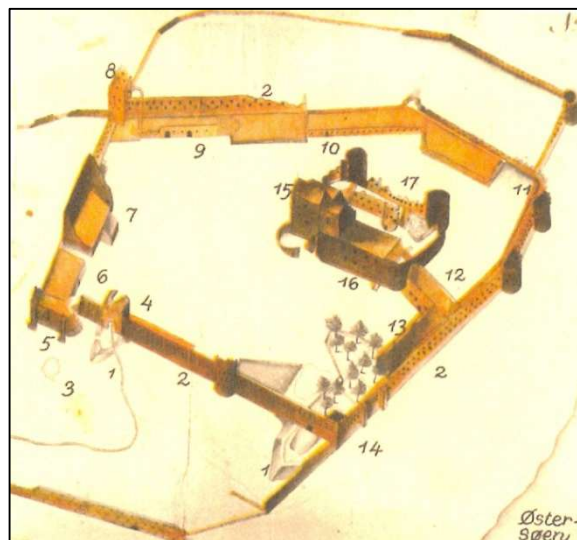
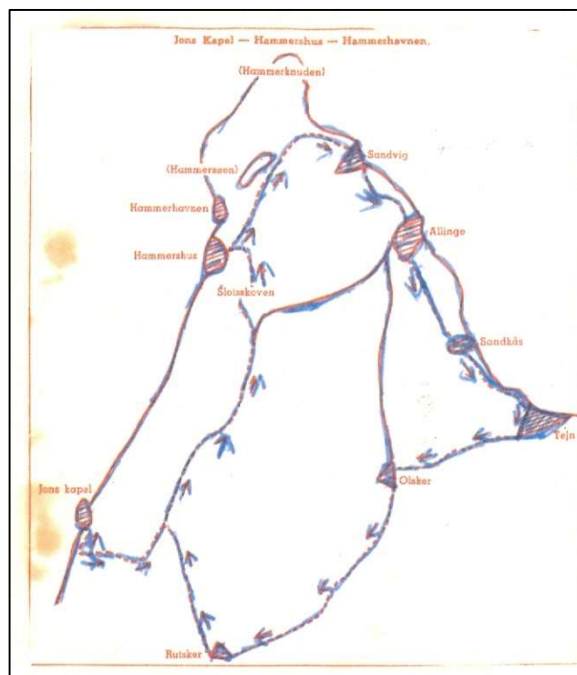
Vi tog af sted klokken 13.15. Der var ingen i bussen, da vi kom ned til den. Det var vi mægtig glade for, for det betød, at vi skulle til Tejn efter nogen fra den anden skole. Vi var mægtig heldige, for vi kom til at køre sammen med nogen fra 1. real, og de var mægtig flinke.

Først kørte vi til Jons Kapel. På vejen derhen så vi Olsker, der er den ældste og slankeste rundkirke på Bornholm. Vi så også Rutsker, der ligger 130 meter over havet, og dermed er Danmarks højest beliggende kirke.

Jon, den eneste overlevende fra en strandning, levede i en klippehule (Jons Kapel). Udenfor er der noget, der ligner en prædikestol. Det hedder Prædikestolen, fordi et sagn siger, at Jon stod der og prædikede til havet. Der er 111 trappetrin derved til.

Derefter kørte vi til Hammershus, som vi ser her til højre.

Ærkebispens i Lund, Jakob Erlandersen, grundlagde Hammershus omkring 1255, og siden blev borgen udvidet flere gange. Skønt det er en af de borge, der har stået mest kamp om, faldt den dog først i ruiner, da den i 1600-tallet havde mistet militær betydning. Først var det bispens. Så var det kongens. Så var det lübeckernes. Så var det svenskerne. Så igen kongens, og derved blev det.

Hammershus omkring 1700

Her ser vi først Printzenskioldt, der var kommandant, mens det var svenskerne.

Helt til højre ser vi Leonora Christine og Corfitz Ulfeldt. De havde siddet som fanger på Hammershus fra juli 1660 til december 1661.

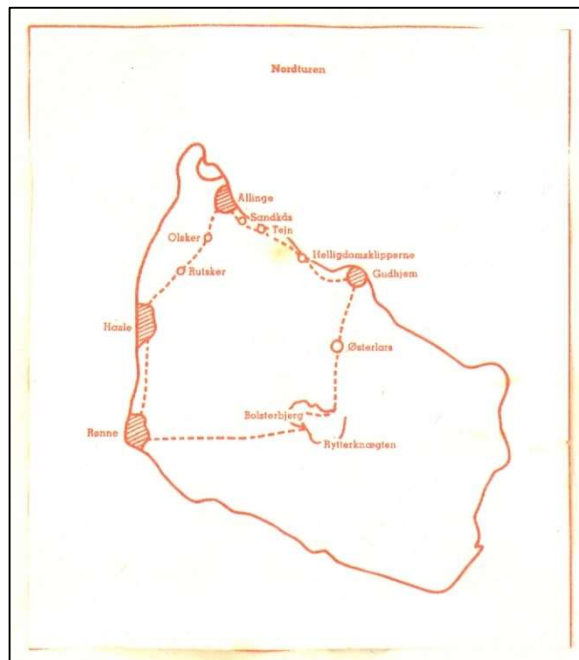
Fra Hammershus kørte vi forbi Hammerens Granitværk og Hammerknuden. Vi kom også igennem Sandvig og Allinge, og så var vi hjemme. Da var klokken cirka 17.00. vi hvilede så ud indtil klokken var seks. Så skulle vi ned og spise. Vi fik noget herligt mad. Vi kunne få alt det, vi kunne spise. Om aftenen gik vi ned og spillede minigolf. Det var mægtig skægt.

2. dag

Den anden dag stod vi op klokken 7.30. Klokken 8 spiste vi, og klokken 9 kom busen. Først kørte vi til Helligdomsklipperne ved Rø. De bliver kaldt sådan, fordi der er en kilde ved dem, der helbredte syge i gamle dage. Der er 108 trin ned til bunden af Helligdomsklipperne. Der så vi også "Den sorte Gryde", der går 53 meter ind i klipperne.

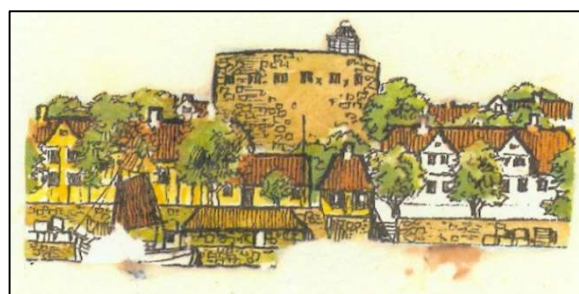
Derfra kørte vi gennem Gudhjem til Østerlars, som vi ser til højre under kortet.

Derefter kørte vi til Bolsterbjerg, der ligger i Almindingen. Der spiste vi frokost. Da vi var færdige med det, gik vi ud bagved, hvor der var nogle gratis forlystelser. Almindingen er for øvrigt Bornholms største skov på 4.500 tønder land. Da vi havde været der i en halv times tid, kørte vi til Rytterknægten, Bornholms højeste punkt, 162 meter over havet. Der er et 22 meter højt tårn til minde om Frederik VII's besøg 1861, Kongemindet. Dernæst kørte vi til Rønne, der har 14.000 indbyggere og 50 – 60 kilometer gade. Der var vi inde på Michael Andersens keramikfabrik for at se, hvordan de lavede sådan noget. Da vi havde set på det, fik vi lov til at gå ned i butikken og købe noget. Fra Rønne kørte vi gennem Hasle, Wilhelm Herolds fødeby, over Rutsker og Olsker tilbage til "Det hvide Hus". Da var klokken cirka 17.00. Så gav vi os til at skrive notater, og klokken 6 skulle vi spise. Da vi havde gjort det, var der nogen, der ville ned at spille minigolf, men der var lukket. Derfor var vi nogen, der gik til Tejn og nogen gik op til ishytten. Så fik vi tiden til at gå med at snakke.

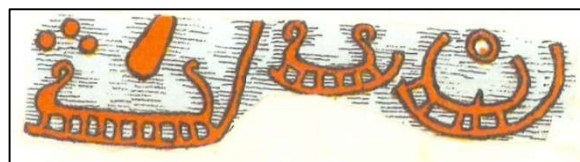
3. dag – Christiansøturen

Vi stod op som sædvanligt. Vi spiste morgenmad klokken 8, og så kunne vi gøre, hvad der passede os, indtil klokken 11, hvor vi skulle gå til Allinge. Vi fik lov til at løbe frit, så Kim og jeg spændte af sted, det bedste, vi havde lært. Da vi næsten var i Allinge, indhentede vi dem fra Præstø, der boede på samme pensionat som os. Vi gav os til at snakke med dem, men det tillod deres

Fæstning på Christiansø

lærerinde, fru Carlsen, ikke. Så ville vi løbe udenom, men heller ikke det ville hun have. Vi blev derfor nødt til at blive bagved, men for eftertiden skulle vi ikke være venner med fru Carlsen. Da de andre kom, havde vi allerede opdaget et røgeri. Det gik vi så op og så på. Derefter gik vi op til helleristningerne og spiste vores madpakker.

Helleristninger

Klokken 13.00 sejlede båden. Der var temmelig god søgang til den lille båd, men alligevel var der kun en, der ”brækkede” sig. Da vi kom derop, skulle vi først gå rundt om øen. Juuls Batteri kom vi først til. Derefter kom vi til en gruppe på tre. Først var kongens med 6 kanoner, så kom Couchérons, der lå højst og havde et største kanoner, med 3, og til sidst kom dronningens. På vej op til Bielkes Bastion kunne vi se Danmarks østligste punkt, Østerskær. Der er i alt 8 bastioner på Christiansø og 2 på Frederikssø. Det hænger sammen med, at strædet imellem de to øer er dybt nok til at et stort slagskib kan ankre op der. Derfor skulle man jo have det stærkt befæstet.

Befolkningen på Ertholmene betaler ikke kommuneskat. Det skyldes, at Ertholmene er direkte under forsvarsministeriet, skønt det ikke længere har nogen militær betydning.

4. dag

Randkløve Skår

Vi skulle som sædvanlig spise klokken 8, men det blev nu lidt forsinket. Da vi var færdige, gik nogle af os ned til stranden for at trække lidt frisk luft, men det blev ikke meget, vi fik, for pludselig var bussen der. Vi skulle først til Randkløve Skår.

På vej til Brændegårdshaven kørte vi igennem Listed. I Brændegårdshaven spiste vi først frokost, dernæst morede vi os med de gratis forlystelser, der var der. Fra Brændegårdshaven kørte vi til Svaneke, der med sine 1.200 indbyggere er Danmarks mindste købstad. På næste side ses et fotografi af en del af Svaneke.

Derefter kørte vi til Nexø, der har 3.500 indbyggere og har haft købstadsrettigheder siden 1441. Der så vi Martin Andersen Nexø's hus. Derfra kørte vi til Paradisbakkerne, hvor vi

blandt andet så Kodalen, der er bundløs. Vi så også Grydesøen, der ligeledes er bundløs. Der var også en rokkesten. Den vejede ikke mindre end 30 ton. Så kørte vi omkring Neksø til Dueodde, hvor vi kunne bade, men jeg havde ingen badetøj med. Derfor så jeg op på fyret i stedet for. Det er 37 meter højt og der er 196 trin op til toppen.

På vejen hjem så vi Poulskær, der er den mindste kirke på Bornholm. Vi var hjemme ved 17-tiden. Vi hvilede os lidt, for vi skulle jo rejse om aftenen.

Efter at vi havde spist, gik vi ned til stranden for at få lidt frisk luft inden rejsen hjem.

Svaneke

Klokken 20.10 kom bussen, der skulle køre os til Rønne. Klokken 21.05 var vi i Rønne, og vi gik om bord straks. Vi sejlede klokken 23.00. Det første stykke tid var vi en 4 – 5 stykker, der sad og spillede kort. Ved 1-tiden gik Kim og jeg ind og købte en pølse. Da vi havde spist den, gik vi ind og spillede alene. Da vi havde spillet 1½ time, lagde jeg mig ned på gulvet og sov, men Kim blev ved med at spille hele natten.

Cirka klokken 7.00 var vi i København. Så havde vi 3 timer til at gå rundt i. Vi så blandt andet Rosenborg og Amalienborg. På Amalienborg så vi vagtskiftet. Klokken 10.05 skulle vi med toget. Denne gang skulle vi til Kalundborg og så med færgen til Århus, og så gik det mod Hobro, hvor vi skulle skifte tog. Da vi skulle af i Hobro, var Kim faldet i søvn, og det var snart det værste, der kunne ske. Jeg prøvede alt, åbnede øjnene på ham, rejste ham op, men alligevel måtte jeg til at slå ham for at få ham vågen.

Da vi kom hjem, var vi alle sammen enige om, at vi havde haft en dejlig tur, og at vi ville anbefale alle de andre klasser at tage samme tur.